

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

2017. S74T

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2017

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – ARDLEIBHÉAL

An Líon Iomlán Marcanna: 400

DÉARDAOIN, 15 MEITHEAMH—TRÁTHNÓNA, 2.00 go 4.00

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

1. Scríobh do SCRÚDUIMHIR sa bhosca seo:
2. SCRÍOBH NA FREAGRAÍ UILE SA FHREAGARLEABHAR SEO.
3. NÍ MÓR DUIT TABHAIRT FAOI GACH ROINN DE NA 5 ROINN AS AN bPAIPEAR SEO.

Don Fheitheoir Amháin

Stampa an Ionaid

Don Scrúdaitheoir Amháin

Ceist	Marc
ROINN 1	
ROINN 2	
ROINN 3	
ROINN 4 Ceist 1	
ROINN 4 Ceist 2	
ROINN 4 Ceist 3	
ROINN 4 Ceist 4	
ROINN 4 Ceist 5	
ROINN 4 Ceist 6	
ROINN 5	
Marc ar an bPáipéar	
Bónas as Freagairt trí Ghaeilge	
Iomlán	
Marc ar an Dialann	
Móriomlán	

1. Móriomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán ar an gceist/na ceisteanna uile a dícheadaíodh	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

Nóta: Ní mór don mharc i sraith 3 thusa a bheith cothrom leis an marc sa bhosca 'Marc ar an bPáipéar' thall.

ROINN 1

(50 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIM IRIS 15 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SA ROINN SEO.

NÍ MÓR DUIT **DEICH** gCINN DEN FHICHE CEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT. SNA CEISTEANNA INA NIARRTAR ORT TIC ✓ A CHUR SA BHOSCA CUÍ, NÁ CUIR TIC ACH I mBOSCA **AMHÁIN**.

(Tá 5 mharc ag gabháil le gach ceist)

1. Cé acu **ceann** de na tíortha seo a leanas inar rugadh Íosa Nazórach?

(Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)

AN ÉIPIPT

AN GHRÉIG

AN PHALAISTÍN

2. Ról amháin is féidir a bheith ag duine laistigh de phobal creidimh ná bheith ina c(h)eannaire. Luagh ról **eile** is féidir a bheith ag duine laistigh de phobal creidimh.

3. Léigh liosta na ndaoine a bhfuil baint acu le scéalta bunaidh reiligiúnacha agus liosta na reiligiún domhanda thíos. Rinneadh ainm amháin a mheatseáil leis an reiligiún domhanda is mó a bhfuil baint ag an duine leis mar shampla duit. Déan meaitseáil **amháin** eile.

Daoine Reiligiúnacha
Ábraham
Brahmin
Íosa Nazórach
Muhammad
Siddhartha Gautama

Reiligiún Dhomhanda
An Búdachas
An Chríostaíocht
An Hiondúchas
An tioslamachas
An Giúdachas

Daoine Reiligiúnacha	Reiligiún Domhanda
Íosa Nazórach	An Chríostaíocht

4. Is é an dearcadh atá ag bunchreidmhigh reiligiúnacha ná _____

_____

5. Cé acu **ceann** de na reiligiún dhomhanda seo a leanas is mó a bhfuil baint ag an loiteog bheannaithe leis? (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)

AN BÚDACHAS AN tIOSLAMACHAS AN GIÚDACHAS

6. Is ord rialta iad Siúracha Reiligiúnacha na Carthanachta atá in Éirinn sa lá atá inniu ann. Ainmnigh ord rialta **eile** atá in Éirinn sa lá atá inniu ann.

_____

7. Cé acu duine de na daoine seo a leanas is mó a bhfuil baint acu leis an mairtíreacht sa Chríostaíocht? (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)

SAMÚÉIL SOLAMH STIOFÁN

8. Is é an dearcadh atá ag an aindiachas ná _____

_____

9. I dtraigisiúin reiligiúnacha is é atá i gceist le maoirseacht ná freagracht an duine chun _____
10. Cé acu **ceann** de na reiligiún dhomhanda seo a leanas is mó a bhfuil baint ag an deasghnáth reiligiúnach Wudu/Wudhu leis? (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)
- AN CHRÍOSTAÍOCHT AN HIONDÚCHAS AN tIOSLAMACHAS
11. Is é an dearcadh atá ag an agnóiseachas ná _____
12. Ó thaobh creidimh de, san ildiachas — (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)
- TÁ A LÁN DÉITHE ANN NÍL DIA ANN TÁ DIA AMHÁIN ANN
13. Ainm parabail a d'inis Íosa Nazórach is ea An Síoladóir.
Ainmnigh parabal **eile** a d'inis Íosa Nazórach.
14. I dtraigisiúin reiligiúnacha is é a chiallaíonn 'fáidh' ná duine a _____
15. Ainm soiscéalaí a bhfuil baint aige le Soiscéal a scríobh ná _____
16. Cé acu **ceann** de na reiligiún dhomhanda seo a leanas is mó a bhfuil baint ag an bpaidir, an Seama, leis? (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)
- AN BÚDACHAS AN HIONDÚCHAS AN GIÚDACHAS
17. Bhronn na Chéad Chríostaite an teideal 'Mac Dé' ar Íosa Nazórach.
Ainmnigh teideal **eile** a bhronn na Chéad Chríostaite ar Íosa Nazórach.
18. Is é an dearcadh atá ag an iolrachas ná nach bhfuil an ceart ag grúpa reiligiúnach ar bith laistigh den tsochaí a reiligiún a chleachtadh. (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)
- FÍOR BRÉAGACH
19. Deis amháin a thugtar chun athmhuintearas a dhéanamh laistigh de thraigisiún reiligiúnach ná _____
20. Siombail reiligiúnach a bhfuil an bhaint is mó aici leis an Hiondúchas ná — (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)
- AUM CROS CHÉASTA MEANÓRA

ROINN 2

(30 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIM IS 15 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SA ROINN SEO.

ROGHNAIGH TRÍ CINN DE NA CEITHRE GHRIANGHRAIF SEO A LEANAS AGUS FREAGAIR NA

CEISTEANNA A GHABHANN LEO.

(Tá 10 marc ag gabháil le gach ceist)

Ceist 1.

Is grianghraf é seo de phobal creidimh.

(Foinse: Arna oiriúnú ó <http://londonmandir.baps.org>)

- A. Roghnaigh rud **amháin** as an ngrianghraf seo a thugann le tuiscint gur pobal creidimh é seo.

(2 mharc)

- B. I bpobal creidimh is é atá i gceist le 'ministreacht' a bheith agat ná _____

(2 mharc)

- C. Luaigh **dhá** chúis a mbíonn róil éagsúla ag baill laistigh de phobal creidimh.

i.

---

ii.

(6 mharc)

Ceist 2.

Is grianghraf é seo de dhaoine agus creideamh reiligiúnach á léiriú acu.

(Foinse: <http://article.wn.com>)

- A. Roghnaigh rud **amháin** as an ngrianghraf seo a thugann le tuiscint go bhfuil creideamh reiligiúnach á léiriú ag na daoine seo. _____

(2 mharc)

- B. Is é is aondiachas ann ná creideamh in _____

(2 mharc)

- C. Luaigh **dhá** shampla ar conas a léiríonn na baill de mhór-reiligiún domhanda an t-aondiachas.

i.

---

ii.

(6 mharc)

Ceist 3.

Tá an pictiúr seo bunaithe ar chuntas Soiscéil den chompántas boird i saol Íosa Nazórach.

(Foinse: 'Christ at Emmaus' ó Walter Rane)

- A. Roghnaigh rud **amháin** as an bpictiúr a thugann le tuiscint gur sampla é seo d'Íosa agus an compántas boird á chleachtadh aige.

(2 mharc)

- B. Cé acu **duine** de na daoine seo a leanas ar chleacht Íosa an compántas boird leis? (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí) ZACHÁIAS ZEIBIDÉ ZAFAINIÁ (2 mharc)

- C. Luaigh **dhá** thréith de chuid Ríocht Dé a mhúin Íosa dá dheisceabail tríd an gcompántas boird.

i. _____

ii. _____

_____

(6 mharc)

Ceist 4.

Is grianghraf é seo de dhaoine atá ag seasamh le chéile in aice le coinnle lasta atá curtha le chéile ar shlí ina gcumtar an focal 'SÍOCHÁIN'.

(Foinse: www.hurriyetdailynews.com)

- A. Roghnaigh rud **amháin** as an ngrianghraf seo a thugann le tuiscint go bhfuil na daoine seo ag obair ar son na síochána.

_____

(2 mharc)

- B. Tabhair sampla **eile** de shlí ina mbíonn na baill de reiligiún domhanda ag obair ar son na síochána. _____

_____

(2 mharc)

- C. Luaigh **dhá** chuí a mbíonn na baill de reiligiún domhanda ag obair ar son na síochána.

i. _____

_____

ii. _____

_____

(6 mharc)

ROINN 3

(50 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIM IRIS 15 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SA ROINN SEO.

LÉIGH AN COMHRÁ THÍOS GO CÚRAMACH AGUS FREAGAIR NA CEISTEANNA **GO LÉIR** INA DHIAIDH.

An Grúpa: Pat, Sam, Ger, Fran .....

... ☎ Glaofín

Aon tuairimí agaibh do mo dhíospóireacht scoile —
Cad é brí na beatha? Pat ☺

Sam:

Tháinig mé trasna ar thuairim dheas ina ndúirt duine éigin:
Ní aimsímid brí na beatha inár n-aonar amháin —
aimsímid é lena chéile. Is é an grá an fíor-rud atá i ndán dúinn.

Ger:

Tugtar brí na beatha domsa trí bheith ag éisteacht le ceol.
Go minic, cuireann focail amhrán in iúl conas a mhothaím faoin
saol agus taispeántar dom nach bhfuilim im aonar!

Fran:

Aontaím leis an bhfeir spóirt a dúirt: "Seachas an t-análú, is é an rud
is tábhactaí i mo shaol ná an bua a fháil. An t-análú ar dtús, ansin an bua."
Is iontach a bheith ag imirt peile agus tú mar bhall d'fhoireann.
Is fiú go mór an traenáil dhian nuair a bhíonn an bua againn!

(Foinse: Immortality in Sport, Wib Leonard leathanach 83 & Love and Living, Thomas Merton leathanach 27 www.slideshare.net; clipart Panda; clipartKid)

1. Ón méid atá léite agat sa chomhrá thus, mínígh i do chuid focal féin cén fáth a n-iompódh
daoine i dtreo **gach ceann** díobh seo a leanas agus brí na beatha á cuardach acu:

- AN CEOL   ● NA CAIDRIMH   ● AN RATH

i. _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Leathanach 6 de 20

Don Scrúdaitheoir Amháin

+

=

iii. _____

_____

_____

_____

(18 marc)

2. ● AN TINDIBHIDIÚLACHAS   ● AN TÁBHARACHAS   ● AN DAONNACHAS SAOLTA

Tabhair breac-chuntas ar conas a d'fhéadfadh **dhá** cheann díobh seo thuas tionchar a imirt ar dhuine agus brí na beatha á guardach aige nó aici.

i. _____

_____

_____

_____

_____

_____

ii. _____

_____

_____

_____

_____

_____

(18 marc)

3. ♦AN BÚDACHAS   ♦AN CHRÍOSTAÍOCHT   ♦AN HIONDÚCHAS

♦AN TISSLAMACHAS   ♦AN GIÚDACHAS

Déan cur síos ar shampla den chaoi a bhféadfadh teagasc aon cheann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda thuas tionchar a imirt ar dhuine atá ag guardach bhrí na beatha.

REILIGIÚN DOMHANDA: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(14 mharc)

ROINN 4

(200 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIM IRIS 55 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SA ROINN SEO.

FREAGAIR **CEITHRE** CINN DE NA SÉ CHEIST SEO A LEANAS.

(Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

Ceist 1. POBAIL CHREIDIMH

- A. a. Is é atá i gceist leis an seicteachas ná meas a bheith ag daoine ar chreidimh reiligiúnacha daoine eile. (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)

FÍOR

BRÉAGACH

(5 mharc)

- b. Mínigh conas a d'fhéadfadh an seicteachas cur isteach ar an gcleachtadh reiligiúnach de phobal creidimh.

(10 marc)

- c. Déan cur síos ar shampla **amháin** den obair atá á déanamh chun an t-éacúiméineachas a chur chun cinn idir na sainchreidimh Chríostaí éagsúla in Éirinn sa lá atá inniu ann.

(10 marc)

- B. a. Tabhair breac-chuntas ar a bhfuil i gceist le stíl **amháin** ceannaireachta atá le fail i bpobal creidimh a ndearna tú staidéar air.

(10 marc)

Leathanach 8 de 20

Don Scrúdaitheoir Amháin

+

=

- b. Cuir an stíl ceannaireachta ar thug tú breac-chuntas uirthi i gcuid *Ba*) thuas i gcomparáid le stíl ceannaireachta atá le fáil i bpobal creidimh **eile** a ndearna tú staidéar air.

(15 mharc)

Ceist 2. BUNÚS AN REILIGIÚIN — AN CHRÍOSTAÍOCHT

- A. a. Is sampla é de mhíorúilt a rinne Íosa Nazórach nuair a d'athraigh sé uisce go fion le linn na Féile Bainise ag Cána. Ainmnigh míorúilt **eile** a rinne Íosa a bhfuil tuairisc uirthi sna Soiscéil. _____

(5 mharc)

- b. Déan cur síos ar **dhá** shampla den mhéid a mhúin Íosa dá lucht leanúna faoi Ríocht Dé trí na míorúiltí a rinne sé.

i. _____

---

ii. _____

(14 mharc)

- B. a. Tabhair breac-chuntas ar shampla **amháin** den chaoi ina léirítear teagasc íosa faoi Ríocht Dé i ngníomhartha Críostaithé sa lá atá inniu ann.

(15 mharc)

- b. Scrúdaigh an chaoi ar cheiliúir íosa an Suipéar Déanach lena dheisceabail mar Eocairist agus mar bhéile Cháisc na nGiúdach araon.

(16 mharc)

Ceist 3.**BUNÚS AN REILIGIÚIN — NA MÓR-REILIGIÚIN DHOMHANDA**

- A. a. Léigh liosta na dtéacsanna diaga agus liosta na reiligiún domhanda thíos. Déan téacs diaga **amháin** a mheaitseáil leis an reiligiún domhanda a bhfuil an bhaint is mó aige leis.

<i>Téacsanna Diaga</i>	<i>Reiligiúin Dhomhanda</i>
An Córán/Qur'an	An Búdachas
An Chanóin Phálach	An Hiondúchas
An Tanakh/Tenakh	An tioslamachas
Na Véidí	An Giúdachas

<i>Téacs Diaga</i>	<i>Reiligiúin Domhanda</i>
<i>Freagra:</i>	

(5 mharc)

- b. An téacs diaga a mheaitseáil tú i gcuid Aa) thus, mínigh **dhá** chúis cén fáth a gceapann baill de reiligiún domhanda a bhfuil an bhaint is mó aige leis gur doiciméad creidimh é.

i. _____

---

ii. _____

(14 mharc)

- c. Cuir tic ✓ le ceann **amháin** de na móir-reiligiúin domhanda seo a leanas agus tabhair breac-chuntas ar a raibh i gceist le céim **amháin** den fhorbairt ar théacs diaga a bhfuil baint aige leis:

AN BÚDACHAS AN HIONDÚCHAS AN tIOSLAMACHAS AN GIÚDACHAS

AINM AN TÉACS DHIAGA: _____

(10 marc)

- B. a. Léigh liosta na n-imeachtaí ó scéil bhunaidh reiligiúnacha agus liosta na reiligiún domhanda thíos. Déan scéal bunaidh **amháin** a mheatseáil leis an reiligiún domhanda a bhfuil an bhaint is mó aige leis.

<i>Scéil Bhunaidh</i>	<i>Reiligiún Dhomhanda</i>	<i>Scéal Bunaidh</i>	<i>Reiligiún Domhanda</i>
An tIonradh Airianach An Oíche Naofa An tEacsadas An Hijra	An Búdachas An Hiondúchas An tioslamachas An Giúdachas	<i>Freagra:</i>	(5 mharc)

- b. Cuir tic ✓ le ceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas agus mínígh cén fáth a gceaptar gur cor cinniúnach/cor suntasach é eachtra ar leith ina scéal bunaidh:

AN BÚDACHAS AN HIONDÚCHAS AN tIOSLAMACHAS AN GIÚDACHAS

EACHTRA: _____

(16 mharc)

CEIST 4. CEIST AN CHREIDIMH

- A. a. Baineann an dí-eaglaiseachas leis an dearcadh gur chóir go mbeadh teagasc reiligiúnach léirithe i ndlíthe Stáit. (Cuir tic ✓ sa bhosca cuí)

FÍOR BRÉAGACH

(5 mharc)

- b. Déan cur síos ar **dhá** athrú atá tarlaithe i bpátrún an chleachtais reiligiúnaigh in Éirinn le 100 bliain anuas.

i. _____

---

ii. _____

(14 mharc)

- B. a. Tabhair breac-chuntas ar an gcaoi ar féidir leis na ceisteanna a chuireann daoine faoi bhrí na beatha athrú de réir mar a fhorbraíonn a gcreideamh ó chreideamh an linbh go creideamh an duine aibí.

(15 mharc)

- b. *Tréith amháin a bhaineann le creideamh aibí ná caidreamh pearsanta a bheith agat le Dia.*

Tabhair breac-chuntas ar a bhfuil i gceist le **dhá** thréith eile a bhaineann go sonrach le creideamh aibí.

i.

---

ii.

(16 mharc)

Ceist 5.**CEILIÚRADH AN CHREIDIMH**

- A. a. Ainmnigh an mór-reiligiún domhanda le cineál **amháin** de na foirgnimh reiligiúnacha atá sna pictiúir thíos a bhfuil an bhaint is mó aige leis.

(Foinsí: ndgh.org; 123rf.com; smvs.org/centersworldwide; express.co.uk; pinterest.com)

- EAGLAIS   TEAMPALL   MOSC   SIONAGÓG   MANDIR

MÓR-REILIGIÚN DOMHANDA: _____ FOIRGNEAMH REILIGIÚNACH: _____
(5 mharc)

- b. Mínigh cúis **amháin** a bhfuil an bhaint is mó ag an gcineál foirgnimh reiligiúnaigh a d'ainmnigh tú i gcuid Aa) thusa le mór-reiligiún domhanda.

(14 mharc)

- B. a. Déan cur síos ar shampla **amháin** den chaoi go mothódh duine go bhfuil Dia/déithe/neach diaga ann de bharr eispéiris ina s{h}aol.

(15 mharc)

Leathanach 14 de 20

Don Scrúdaitheoir Amháin

+

=

b. AN tEISPÉIREAS A CHUR IN IÚL TEAGMHÁIL LEIS AN RÚNDIAMHAIR

Cuir tic ✓ le ceann **amháin** díobh seo thus agus déan cur síos ar conas a d'fhéadfaí féachaint air mar shampla den chomhphaidir a bhfuil baint aige le mór-reiligiún domhanda a ndearna tú staidéar air.

REILIGIÚN DOMHANDA: _____

(16 mharc)

Ceist 6. AN DÚSHLÁN MORÁLTA

- A. a. Tá tuairimí éagsúla ag daoine faoi cad atá i gceist le bheith morálta. Liostaithe thíos tá tuairimí éagsúla faoina bhfuil ceart nó mícheart agus cúiseanna a bhíonn ag daoine le cinneadh a dhéanamh faoina bhfuil morálta.

Cuir tic ✓ leis na boscaí thíos a mheatseálann **gach** tuairim leis an gcúis ar a bhfuil an cinneadh, faoi cad atá morálta, bunaithe.

Tuairimí faoina bhfuil ceart nó mícheart:	An cúis ar a bhfuil an cinneadh faoi cad tá morálta bunaithe ar —		
	❖ ÚDARÁS	❖ COMHCHLEACHTADH	❖ IARMHAIRTÍ PEARSANTA
● “Tá sé ceart toisc nach raibh ar siúl agam ach a ndúradh liom a dhéanamh.”			
● “Tá sé ceart na rialacha a bhriseadh toisc go mbriseann gach duine iad.”			
● “Ní dhéanfaidh mé é sin toisc go bhfuil an seans ann go mbéarfaí orm agus go gcuirfí i bpríosún mé.”			

(9 marc)

Mínigh conas a bheadh tionchar ag cinneadh, a bheadh á dhéanamh faoi cad tá ceart ar bhonn **dhá** cheann díobh seo thuas, ar dhuine agus cinneadh morálta á dhéanamh aige/aici i gcás ar leith.

i. _____

---

ii. _____

(18 marc)

- B. a. Iompraíonn duine é féin go mímhórálta nuair a roghnaíonn sé/sí rud a dhéanamh arb eol dó é a bheith mícheart. (Cuir tic ✓ sa bhosca cui)

FÍOR

BRÉAGACH

(5 marc)

- b. Mínigh conas a d'fhéadfadh tuairim duine faoi cad atá ceart agus cad atá mícheart athrú de réir mar a éiríonn sé/sí aibí go morálta.

(18 marc)

ROIINN 5

(70 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 20 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SA ROIINN SEO.

NÍ MÓR DUIT CEANN AMHÁIN DE NA SÉ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 70 marc ag gabháil le gach ceist)

Ceist 1.

● CUMARSÁID

● COMHOIBRIÚ

● COMHROINNT

Déan próifíliú ar conas a d'fhéadfaí an teannas idir riachtanais duine agus riachtanais pobail a laghdú i bpobal creidimh le **dhá** cheann díobh seo thusas.

Ceist 2.

i. Déan cur síos ar cad a tharla um Chincís de réir na Soiscéal.

ii. Scrúdaigh an tionchar a bhí ag an gCincís ar na Chéad Chríostaithe.

Ceist 3.

◆ AN BÚDACHAS ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS

Scrúdaigh an éifeacht, ar an méid a tharla le linn ré an tsiosma, ar fhorbairt aon cheann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda atá liostaithe thusas.

Ceist 4.

i. Déan cur síos ar íomhá de Dhia a bhaineann le mór-reiligiún domhanda.

ii. Scrúdaigh conas a léiríonn an íomhá de Dhia, a bhfuil cur síos déanta uirthi i gcuid 4 i) thusas, creidimh reiligiúnacha an mhór-reiligiún dhomhanda a bhfuil an bhaint is mó aige léi.

Ceist 5.

Samhlaigh gur iarradh ort bileog eolais a scríobh le haghaidh turais scoile chuig áit lasmuigh d'Éirinn a bhfuil tábhacht leis ó thaobh an chreidimh de.

i. Ainmnigh áit lasmuigh d'Éirinn agus mínígh **dhá** chúis a bhfuil sí tábhachtach do phobal creidimh.

ii. Déan cur síos ar eispéireas adhartha ar féidir páirt a ghlacadh ann nó breathnú air san áit atá tábhachtach ó thaobh an chreidimh de, a d'ainmnigh tú i gcuid 5 i) thusas.

Ceist 6.

◆ AN BÚDACHAS

◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT

◆ AN HIONDÚCHAS

◆ AN tIOSLAMACHAS

◆ AN GIÚDACHAS

Déan próifíliú ar an mbealach ina mbíonn tionchar ag **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda atá liostaithe thusas ar a gcuid ball le hobair a dhéanamh ar son an cheartais.

DÉAN DEIMHIN DE, LE DO THOIL, GO dtUGANN TÚ UIMHIR NA CEISTE ATÁ Á FREAGAIRT AGAT SA SPÁS THÍOS.

Roinn 5. Ceist __

Leathanach 18 de 20

Don Scrúdaitheoir Amháin

+

=

(70 marc)

Leathanach Bán